

SZKŁO BADANIA	N O R M A B R A N Ż O W A	BN-74
	Szkło Metody badań Badanie wytrzymałości opakowań szklanych na ciśnienie wewnętrzne	6802-01
		Grupa katalogowa 0819

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy jest metoda badania wytrzymałości opakowań szklanych na ciśnienie wewnętrzne.

1.2. Rodzaje badań. W zależności od pojemności rozróżnia się:

- a) badanie opakowań pojemności do 5 l,
- b) badanie opakowań pojemności powyżej 5 l.

1.3. Zakres stosowania normy. Według niniejszej normy bada się wytrzymałość na ciśnienie wewnętrzne tych opakowań, dla których takie badanie jest przewidziane normą przedmiotową.

2. METODY BADAŃ

2.1. Zasada metody. Metoda polega na określaniu wytrzymałości opakowania na działające na jego powierzchnię wewnętrzną ciśnienie wyrażone w MPa.

2.2. Aparatura

- a) Urządzenie hydrauliczne do wywołania ciśnienia wewnętrznego w badanym opakowaniu z szybkością od $0,1 \pm 0,2$ MPa na sekundę.
- b) Uchwyt zapewniający szczelne dociśnięcie do kołnierza lub główki opakowania i umożliwiający połączenie z urządzeniem do wywoływania ciśnienia.
- c) Manometr o zakresie od $0 \pm 4,0$ MPa klasa dokładności 2,5; podziałka 0,1 MPa.
- d) Ostona zabezpieczająca przed rozpryskiem szkła.

2.3. Pobieranie próbek do badań. Do badania pobierać wyłącznie takie opakowania, które nie były uprzednio poddane innym oznaczeniom, np. odporności na nagłe zmiany temperatury, wytrzymałości na uderzenie zginające itp. Liczność próbek określono w odpowiednich normach przedmiotowych.

2.4. Wykonanie badań

2.4.1. Przygotowanie próbek. Badanie przeprowadzić w pomieszczeniu zamkniętym, w którym temperatura powietrza wynosi co najmniej $+18^{\circ}\text{C}$. Przeznaczone do badania opa-

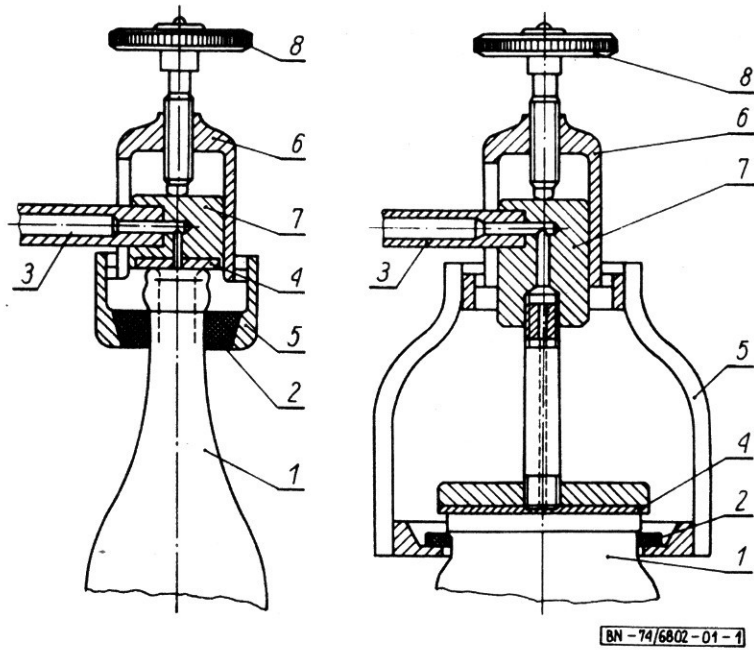
kowania przechowywać w pomieszczeniu badawczym co najmniej przez 30 min przed przystąpieniem do badania, jeżeli temperatura opakowań różni się od temperatury pomieszczenia badawczego.

2.4.2. Badanie opakowań pojemności do 5 l. Przeznaczone do badania opakowania napełnić wodą o temperaturze $20 \pm 5^{\circ}\text{C}$ do poziomu górnej krawędzi obrzeża, zawiesić na uchwycie urządzenia hydraulicznego. Sposób podwieszenia opakowania przy badaniu podano przykładowo na rys. 1. W czasie próby opakowanie nie może mieć punktu podparcia poza zawieszeniem za rozszerzony kołnierz lub główkę i musi być szczelnie dociśnięte do uchwytu urządzenia hydraulicznego. Po zabezpieczeniu przed rozpryskiem szkła, płynnie podwyższać ciśnienie z szybkością około 0,2 MPa na sekundę, przy czym opakowanie powinno pozostawać w ciągu 60 ± 3 s pod minimalnym ciśnieniem określonym w normie przedmiotowej. Jeżeli po upływie tego czasu badane opakowanie nie pękło, zmniejszać ciśnienie z tą samą szybkością do 0.

2.4.3. Badanie opakowań pojemności powyżej 5 l. Przeznaczone do badania opakowania napełnić wodą o temperaturze $20 \pm 5^{\circ}\text{C}$ do poziomu górnej krawędzi obrzeża. Na szybkę założyć uchwyt urządzenia hydraulicznego i zamocować w główicy dopasowanej do otworu kołnierza opakowania. Szczelnie zamocowany uchwyt łączyć węzłem ciśnieniowym z pompą hydrauliczną. Sposób zamocowania opakowania przy badaniu pokazano przykładowo na rys. 2. W czasie próby opakowanie powinno być podparte na całej powierzchni dna. Po założeniu ostony zabezpieczającej przed rozpryskiem szkła, płynnie podwyższać ciśnienie z szybkością około 0,1 MPa na sekundę, przy czym opakowanie powinno pozostawać w ciągu 60 ± 3 s pod minimalnym ciśnieniem określonym w normie przedmiotowej. Jeżeli po upływie tego czasu badane opakowanie nie pękło, zmniejszać ciśnienie z tą samą szybkością do 0.

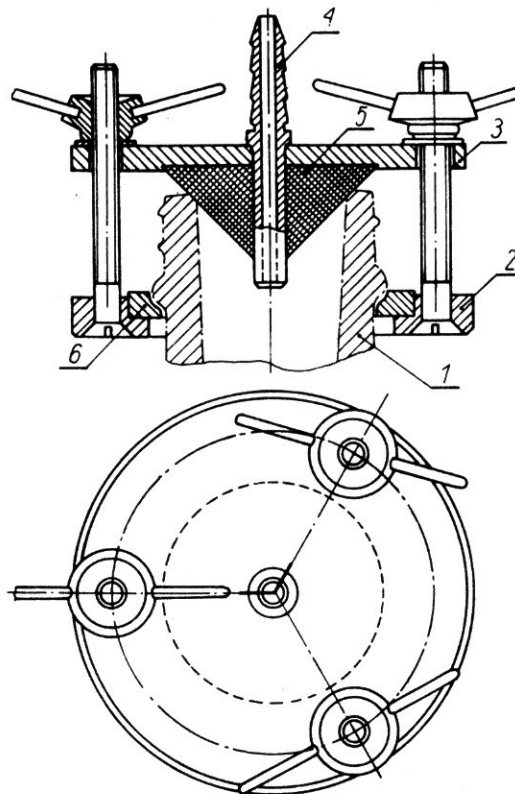
2.5. Ocena wyników badań. Badane opakowanie należy uznać za wytrzymałe na ciśnienie wewnętrzne, jeżeli w czasie badania nie ulegnie zniszczeniu.

Zgłoszona przez Ministerstwo Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych
Ustanowiona przez Dyrektora Zjednoczenia Przemysłu Szklarskiego i Ceramicznego dnia 7 maja 1974 r.
jako norma obowiązująca od dnia 1 stycznia 1975 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 25/74 poz. 78)

Rys. 1. Przykład uchwyty do mocowania opakowań pojemności do 5 l

1 - opakowanie szklane, 2 - wkładka dociskowa, 3 - przewód wodny, 4 - uszczelka, 5 - korpus dolny, 6 - korpus górny, 7 - trzpień korpusu, 8 - koło dociskowe

Rys. 2. Przykład uchwyty do mocowania opakowań pojemności powyżej 5 l.

1 - opakowanie, 2 - dolny pierścień, 3 - górny pierścień, 4 - końcówka do przewodu wodnego, 5 - uszczelka gumowa, 6 - dwudzielna wkładka dociskowa

KONIEC

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę - Instytut Szkła, Warszawa,

ZSRR ГОСТ 13904-68 Тара стеклянная. Метод определения сопротивления внутреннему давлению

2. Normy zagraniczne

CSRS ČSN 70 0558 Zkoušení obalového skla. Stanovení odolnosti skleněných obalů proti vnitřnímu tlaku

USA ASTM C 147-62 Standard method of internal pressure test on glass containers

3. Autor projektu normy - doc. dr inż. Maciej Dobrzański - Instytut Szkła, Warszawa,

4. Wydanie 2 - stan aktualny: sierpień 1985; poprawiono oczywiste błędy.